

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa J. W.
przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej

do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), dotyczącego: 1) „charakteru prawnego opinii biegłego sądowego - rzeczoznawcy majątkowego o spadku wartości nieruchomości wydawanej w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, sporządzonej na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. [ustawy z 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.], tj. ustalenia, czy wycena spadku wartości nieruchomości sporządzona przez rzeczoznawcę majątkowego powołanego przez sąd w postępowaniu stanowi operat szacunkowy w rozumieniu przepisów u.g.n. [ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.] podlegający ocenie organizacji zawodowej rzeczoznawców majątkowych” oraz 2) oceny „istnienia związku przyczynowego pomiędzy wejściem w życie o.o.u. [obszaru ograniczonego użytkowania] a spadkiem wartości nieruchomości w sytuacji, w której przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania immisje (hałas) były większe niż po wejściu w życie o.o.u.”.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i podanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero

wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Pierwsze ze sformułowanych przez pozwanego zagadnień było już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, nie tylko w powołanym przez samego skarżącego wyroku z 16 września 2010 r., III CSK 153/10 (nie publ.), ale i np. w wyroku z 7 lipca 2016 r., III CSK 317/15 (nie publ.), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że w każdym przypadku, także wtedy, gdy operat szacunkowy stanowi element opinii sporządzonej na zlecenie sądu na użytek toczącego się przed nim postępowania cywilnego, opinia ta, tak jak każdy dowód, podlega ocenie sądu, pod kątem jego formalnej prawidłowości, miarodajności poczynionych w nich ustaleń, kompletności i logiczności. W przypadku istniejących wątpliwości lub niejasności, Sąd może żądać wyjaśnień lub uzupełnienia opinii. Sąd, nie będąc jednak do tego zobowiązany, może też wykorzystać drogę kontrolną przewidzianą w art. 157 ust. 3 u.g.n. Takie stanowisko prezentowane jest orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie. Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszej sprawie dostrzegł, że operat szacunkowy kwestionowany przez pozwanego jest tylko częścią zleconej mu opinii, ale uznał, że operat ten nie budzi zastrzeżeń, a uprawnienie do oceny środka dowodowego, jakim jest kompletna opinia przysługuje sądowi, nie zaś organizacji wskazanej w art. 157 ust. 3 u.g.n.

Podobnie, z utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że zarówno organ administracji publicznej, jak i sąd administracyjny zobligowane są ocenić wartość operatu szacunkowego jako jednego z dowodów w sprawie (art. 75 k.p.a.) pod względem formalnym, jak również ocenić jego wartość dowodową stosownie do art. 80 k.p.a. Dotyczy to także podejścia, metody i techniki szacowania przyjętej przez rzeczoznawcę majątkowego (zob. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 7 marca 2012 r., I SA/Wa 1424/11, nie publ.; Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21 stycznia 2014 r., I OSK 1165/12, nie publ.). W wyroku z 9 stycznia 2014 r. (I OSK 1459/12, nie publ.) Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że nie można oczekiwać od organów administracji, ani od sądu pierwszej instancji wystąpienia o ocenę prawidłowości zastosowanych w operacie szacunkowym współczynników korygujących, jeśli w

ich ocenie zastosowane współczynniki nie wzbudziły wątpliwości co do ich prawidłowości.

W odniesieniu do drugiego zagadnienia przywołać należy argumentację podaną w wyroku z 24 listopada 2016 r., II CSK 113/16 (nie publ.), zgodnie z którym z brzmienia przepisu art. 129 ust. 2 p.o.ś. wynika, że odszkodowanie należy się „w związku z ograniczeniem korzystania z nieruchomości”, a nie w związku z utratą możliwości dochodzenia roszczenia o zaprzestanie negatywnego oddziaływania na nieruchomość, jak to ujmują skarżący. Oficjalne potwierdzenie takiego ograniczenia korzystania z nieruchomości następuje w drodze uchwały właściwego sejmiku o ustanowieniu strefy tego ograniczenia. Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy w postanowieniu z 24 lutego 2010 r., III CZP 129/08 (nie publ.) uznał, że ograniczeniem tym jest już samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, gdyż powoduje ono obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych w treści aktu o utworzeniu o.o.u. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd wskazał na dalsze negatywne konsekwencje ustanowienia o.o.u. dla właścicieli nieruchomości. Na skutek wejścia tego aktu w życie dochodzi bowiem do zawężenia granic prawa własności. Od tej daty właściciel musi znosić dopuszczalne na tym obszarze podwyższone normatywnie immisje hałasu, bez możliwości żądania ich zaniechania, co, rzecz jasna, wpływa również na obniżenie wartości nieruchomości. Stanowisko takie można uznać z utrwalone w judykaturze Sądu Najwyższego (por. wyroki z 6 maja 2010 r., II CSK 602/10, nie publ., z 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, OSNC 2013, nr 2, poz. 26, z 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47).

Wbrew zarzutom skarżącego, podstawą orzekania w sprawie była opinia, której autor - jak jednoznacznie wskazał Sąd Apelacyjny - „uwzględnił także fakt wcześniejszego działania lotniska (...)”, co w konsekwencji oznacza, że orzeczenie Sądu uwzględnia, iż nieruchomość powoda przed wprowadzeniem o.o.u. była poddawana immisjom polegającym na naruszaniu norm hałasu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22

października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804), orzeczono jak w postanowieniu.

aj